

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

16. - 22. SEPTEMBER 2022

Aktuálny ročník Európskeho týždňa mobility sa môže popýšiť viacerými úspechmi a rekordnými číslami. Najväčšia európska kampaň na podporu udržateľnej mobility dokázala na Slovensku v roku 2022 motivovať k účasti až 64 samospráv – miest, obcí, mestských častí a 35 organizácií. Tie mali možnosť prihlásiť sa aj do národnej súťaže o Cenu Európskeho týždňa mobility, ktorej výsledky slávnostne vyhodnotila Slovenská agentúra životného prostredia v priestoroch Cikkerovej siene Radnice v Banskej Bystrici v utorok, 25. októbra 2022.

Hlavným cieľom kampane Európskeho týždňa mobility (ETM) je povzbudiť samosprávy zaviesť a podporovať opatrenia udržateľnej mestskej mobility a umožniť ich obyvateľom vyskúšať si alternatívne spôsoby dopravy voči užívaniu automobilov. Kampaň na národnej úrovni od roku 2014 koordinuje Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), vyhlasovateľom je Ministerstvo životného prostredia SR. Minister životného prostredia Ján Budaj podčiarkol, že *preferovaním cestovania hromadnou dopravou, pešo či na bicykli znižujeme emisie uhlíka, zlepšujeme kvalitu ovzdušia a z mestských častí dokážeme vytvárať príjemnejšie miesta pre život a prácu. „Osobne som rád, že až toľké samosprávy a organizácie si v tomto ročníku vzali myšlienku za svoju a dokázali ju pretaviť do kreatívnych, jedinečných aktivít na podporu udržateľnej mobility,“* dodal minister Budaj, ktorý nad ETM prevzal záštitu.

Téma 21. ročníka kampane Lepšia dostupnosť s mottom **Cestujme zodpovedne** oslovila na Slovensku najvyšší počet - až **64 samospráv a 35 organizácií**. Do národnej súťaže o Cenu ETM bolo zaregistrovaných 31 prihlášok v troch kategóriách: aktívna samospráva (19 prihlášok), aktívny samosprávny kraj (4 prihlášky) a aktívna organizácia (8 prihlášok). Aj tu prišlo k významnému nárastu oproti minulým ročníkom a o to ťažšie rozhodovanie mala hodnotiacia komisia, zložená zo zástupcov envirorezortu, Ministerstva dopravy a výstavby SR, zástupcu mimovládnej organizácie, odborníka v oblasti udržateľnej mobility a zástupcu Úradu verejného zdravotníctva.

V kategórii **Aktívna samospráva zvíťazila Žilina**, ktorá je na Slovensku lídrom v zavádzaní inovatívnych opatrení, ako je prioritizácia verejnej dopravy, vymedzovanie nízkoemisných zón, budovanie bezpečnej cyklistickej infraštruktúry, vrátane cykloprístreškov s vegetačnou strechou, či znižovanie frekvencie dopravy najmä pri školách. Žilina má od roku 2018 Akčný plán nízkouhlíkovej mobility, ktorý aktuálne úspešne implementuje. Zameriava sa na riešenie problematiky emisného zaťaženia v meste z dopravy, ale tiež na opatrenia, ktoré sa týkajú parkovania, podpory cyklodopravy, či pešej dopravy a rozvoja elektromobility.

V kategórii **Aktívny samosprávny kraj dominoval Trnavský samosprávny kraj**, pretože dlhodobo zavádza systémové a trvalé opatrenia v regióne, ktoré významne prispievajú k udržateľnej doprave. Trnavská župa kladie veľký dôraz na vzdelávanie a osvetu, spustila vzdelávací cyklus s názvom „Jesenná škola cyklodopravy“, ktorý významne zvýši odborné povedomie zamestnancov samospráv o kvalitnom plánovaní a budovaní nielen cyklistickej infraštruktúry, ale aj o zavádzaní efektívnych opatrení, smerujúcich k udržateľnej doprave. Kraj sa tiež pustil do aktualizácie existujúcich strategických dokumentov. Spustil aj tvorbu nových strategických dokumentov, ktoré poslúžia na systematický rozvoj udržateľnej mobility v jeho území.

Prvé miesto kategórii **Aktívna organizácia patrí Metropolitnému inštitútu Bratislavy**, ktorý prihlásil do súťaže program s názvom Ulice pre deti. Prostredníctvom aktivity „Peší školský autobus“ vyzval

rodičov detí v základnej škole Tbiliská, aby si počas svetového Dňa bez áut vyskúšali prísť s deťmi do školy inak, ako autom, a ideálne „peším školským autobusom“. Netradičnú cestu do školy si vyskúšalo vyše 150 školákov z Rače, dozerali na nich dospelí „vodiči“. V skupine boli deti väčšmi chránené, ako keby išli samé – rodičia sa tak nemuseli báť o ich bezpečnosť. V rámci ďalšej aktivity „Festival Tbiliská na hranie“ sa ulica zmenila na jednoduchú pešiu zónu, kde sa mohli deti nerušene pohybovať, hrať, skladať lego či sledovať bábkové divadlo, čítať knihy, alebo zažiť detskú diskotéku.

Nad rámec Štatútu národnej súťaže o cenu ETM 2022 sa Slovenská agentúra životného prostredia rozhodla tento rok udeliť aj **špeciálnu cenu za mimoriadny prínos v oblasti rozvoja cyklodopravy na Slovensku**, ktorá je nevyhnutnou súčasťou pre celkovú transformáciu dopravy smerom k jej udržateľnosti. Cenu udeľuje **Silvii Szokolovej**, ktorá toho času pôsobí ako krajská cyklokoordinátorka Trnavského samosprávneho kraja.

Celkovo sa k Európskemu týždňu mobility uskutočnilo nespočetné množstvo rozmanitých aktivít, výchovných i vzdelávacích podujatí. Prijali sa rôzne trvalé opatrenia. V niekoľkých mestách zaviedli Deň bez áut. Michal Maco, generálny riaditeľ Slovenskej agentúry životného prostredia *vyzdvihol kvalitu, ako sa na týždeň mobility pripravili samosprávy, organizácie či školy. „Úroveň bola naozaj úctyhodná, preto odborná komisia neurčovala v jednotlivých kategóriách súťaže o Cenu ETM po prvých miestach ďalšie poradie. Oceneným, ale aj všetkým zapojeným gratulujem a pevne verím, že budú aj naďalej pokračovať v podpore zmien správania v prospech aktívnej mobility, verejnej dopravy a iných čistých, inteligentných dopravných riešení,*“ uzavrel generálny riaditeľ Michal Maco.